

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar.
 Buiten de stad, 8 fr. „
 Een blad afzonderlijk 15 centimen.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
 Reclamen, vonnissen en andere artikelen vooraan of midden in het blad; 1 fr. den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.
 Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37, te Tongeren.

TONGEREN, DEN 12 JANUARI.

Het school-enkwest is zaterdag avond ten half 12 te Antwerpen afgeloopen.
 Afgeloopen? Neen, want er zijn nog 150 getuigen, die zullen komen zeggen dat in Antwerpen de schoolwag van den kant der geuzen uitgaat.
 Dat hebben overigens zeker getuigen moeten bekennen.
 De inkwisiteurs hebben het enkwest gesloten, blijkbaar omdat zij er genoeg van hadden.
 De uitslag is hun ook bitter tegen gevallen.

Fondatiën.

Wil men weten wat er gedaan wordt met de katholieke fondatiën, die door de geuzen ingepand zijn? Men leze het volgende uit den *Courrier de Courtrai*:
 De nitdriving der Zusters-Verrue was dringend, men had het lokaal noodig. Ook was het dringend den oogst die op het afhankelijk land stond, openbaar te verkoopen.
 En daarna?
 De gebouwen staan nog altijd ledig en het land blijft braak liggen. Zelfs de sleutel begint te zwaar te wegen in den zak van M. de Cocq, speciale commissaris. Zoo het schijnt heeft deze laatste den sleutel deze week naar het stadhuis gezonden.
 Het gesticht Amerlynck is in officieele meisjes-school veranderd. Men houdt school in de kapel van het gesticht en van de sakristij heeft men een « kolenkot » gemaakt.

Sprokkelingen.

't Is weeral zoo! Liberalegezotten deelden dezer dagen een verhaal met een non of novice, die te Graz in 't water gesprongen was, omdat zij met dwang in 't klooster werd gehouden.
 't Was niet moeilijk om er bij te voegen, dat dit weer een liberale leugen was.
 Vandaag moeten de oostenrijksche liberale bladen bekennen, dat er geen woord van heel de historie waar is.
 De oostenrijksche gazetten hebben eene logenstraling moeten openemen; zullen de belgische liberale gazetten uit hun eigen eerlijk genoeg zijn, die logenstraling mede te deelen?...
 En nog een! Onze lezers zullen zich nog dien pastoor uit Savoie herinneren die, volgens de liberale dagbladen, vier revolvergeschoten op eene groep voorbijgangers gelost had. Voor de korrektoele rechtbank werd hij veroordeeld tot eene gevangenis van 8 dagen en 50 fr. boete. De priester ging tegen dit vonnis in beroep en werd donderdagavond door het hof van beroep van Chamberij vrijgesproken.
 Zullen de liberale bladen nu de vrijpraak melden even als zij de zoogezegde moordpoging gemeld hebben? Wij gelooven het niet; ja wij durven verzekeren dat zij het niet doen zullen. O liberale eerlijkheid!...

Het Willems-Fonds en M. Julius Hoste.

Wij lezen in den *Vlaamschen Standaard* van Brussel:
 Waarde Heer,
 « Aangezien de schandelijke smerigheid welke men sedert eenige dagen op het zoogenaamd nationaal Tooneel (Alhambra) in Brussel uitkraamt, wil ik mij niet onteeren met lid te blijven van der brusselsche afdeling van het Willems-Fonds, waar de heer Hoste, een der makers van 't kan bijkans niet zijn de voorzitter van is.
 « Er bestaat thans voor mij geen ander middel mijne verkleefdheid aan de vlaamsche zaak met mijne zedelijke en betamelijke gevoelens overeen te brengen. Aanvaard enz.»
 (get.) E. VAN DER PLASSCHE.
 Brussel, den 25 December 1881.

Verleden vrijdag werd een meisje te Lannaken, met zulke woorden door eene kat gebeten dat men het dier moest doodden alvorens het zijn slachtoffer los liet. Men vreest dat het beest razend was.

L'indicateur des chemins de fer pour le mois de Janvier est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place à Tongres.

De doctor Mooren van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* den 17 en 18 februari.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 585 paarden, 269 koeien, 15 kalveren, 24 schapen, 171 vette varkens en 407 magere varkens.

BINNENLAND

Men schrijft uit Brussel:
 Men meid het aanstaande ontslag van verscheidene leden der Kamer van Volksvertegenwoordiger

allen toevoerende aan de liberale partij: MM. de Rossius, van Luik; Sabatier, van Charleroi; de Kerckhove, van Gent en A. Jamar, van Brussel.

— Men schrijft uit Brussel:
 Een handelsbediende, Louis D..., die in de rue de Bondy eene gemeubelde kamer bewoont, was vrijdag laat thuis gekomen, en sloot zich zaterdag den ganschen dag in zijne kamer op. De knecht die ongerust werd ging hem eindelijk roepen, maar ontving tot antwoord twee revolvergeschoten in de deur. Aan den politiecommissaris gaf hij hetzeldige antwoord. Na goede woorden, gelukte men er echter in Louis D..., over te halen, de deur, waarvan hij den sleutel verloren had, open te breken. De commissaris wierp zich dan op hem, terwijl een agent den revolver nam, die nog met vier schoten geladen was. De jongeling was tot geworden ten gevolge van een verlies van drie duizend frank, welke hij als waarborgsom aan eenen nijveraar gegeven had, en welke hij niet kon terugkrijgen. De jongeling is naar het gasthuis gebracht en zijne familie is verwittigd.

— Men schrijft uit Brussel:
 De brusselsche korrespondent van de *Journal de Liège* zegt, dat men in het ministerie van oorlog zich bezighoudt met de krijgsvorrichtingen welke deze zomer weerom zullen plaats hebben in de provincie Luxemburg. Men kiest die provincie omdat zij het best geschikt terrein aanbiedt voor de krijgshewegingen en men er weinig schade kan aanrichten. In 1881 heeft men aan schadevergoeding maar 6000 fr. betaald. De manoeuvres kosten in 't geheel 280,000 fr.

— Men schrijft uit Brugge:
 In den nacht van donderdag tot vrijdag zijn er dieven binnengedrongen in de Statie te Meeenen zij hebben de lessenaars opengebroken en twee horloges-remontours en 25 fr. in kleingeld gestolen; zij hebben ook eenige brieven opengebroken waar zij misschien dachten geldwaarden in te vinden. De politie zoekt de plichtigen op.

— Men schrijft uit Antwerpen.
 Wij hebben thans volledige inlichtingen over het geval van ophefing waarvan wij dinsdag gesproken hebben. Zoals wij zegden verzette de heer C..., vader, zich tegen het huwelijk van zijn dochter, onderwijzeres in de school der Blindenstraat met een onderwijzer derzelfde school. M. C. woonde niet meer in het onderlijk huis.
 Om het huwelijk te beletten, bestoot hij zijne dochter uit Antwerpen te verwijderen. Zekere heer B..., die bij den broeder van den heer C. in de Gumarusstraat woont, kwam vrijdag namiddag de onderwijzeres in rijtuig aan hare school afhalen. Hij zegde haar dat haar oom gevaarlijk ziek was.

Mej. C. kende den heer B. en daar haar oom gevaarlijk ziek is, stapte zij zonder achterdocht in het rijtuig dat aanstonds voortreed; in de Van Boendaelestraat gekomen sprong de heer B. uit het rijtuig: « De koetsier rijdt verkeerd, » zegde hij.
 Het meisje wilde ook uitstappen doch op het zelfde oogenblik sprong haar vader in het rijtuig en dwong haar naar te zitten. Daarop reed het rijtuig voort naar Lier, waar men omtrent 7 1/2 's avonds aankam.

Te Lier nam de heer C. een ander rijtuig en reed naar Boisschot, bij zijne familie die hij gelastte op zijne dochter te waken. Hij deed het meisje uitkleeden, en liet haar alleen een hemd en een rok aan. Zij kreeg een paar holleblokken aan de voeten, en zoo bleef zij den ganschen nacht bij het vuur zitten.

In de kleding die zij aan had, was het haar onmogelijk van te vluchten. Zaterdag morgend vroeg zij om eene depeche naar Antwerpen te mogen sturen, doch dit werd haar geweigerd.

De heer C. die ondertusschen naar Antwerpen was weergekeerd werd door zijne vrouw en den verloofde van zijne dochter met vragen bestormd. Hij beweerde dat hij van niets wist en den nacht had doorgebracht met bij zijnen zieken broeder te waken.

Toen hij echter 's avonds het geval in de dagbladen las begon hij bevreesd te worden voor de gevolgen. Hij keerde spoedig naar Boisschot weer en zondag morgend bracht hij het meisje terug. Alles schijnt nu bijgegeld te worden en zondag reeds deden de twee verloofden ongestoord eene wandeling door de stad.

• Op een logement. — Een reiziger ging in een hotel zijn middagmaal nemen.

De soep werd hem voorgesteld, en de reiziger bemerkte dat er twee langharen in de soep lagen, en riep aanstonds den baas.

« — Ziehier eens baas, er liggen zoo maar twee haren in mijne soep... »

« — Ik versta u wel, vriend, maar ik kan u toch geen engeheelen chignon geven voor uw middagmaal... »

• Een Nieuwjaarswensch. — « Mijabeer, ik wensch u een zalig Nieuwjaar. »

« — Dank u, vriend. »

« — Ik kom om mijn Nieuwjaar te krijgen. »

« — Wie zijt gij? Ik ken u niet. »

« — Ik ben het die altijd uwe kruiwagen kom leenen. »

• Op het Stadhuis. — Een koppel begeeft zich voor den officier van den burgerstand om vereenigd te worden.

De schepene leest: « De vrouw moet overal haren man volgen... »

« — Oh! Mijabeer, ik bid u, onderbrak hevig de bruid, verander dat een beetje, want mijn man is stoker op den ijzeren weg. »

BUITENLAND

Frankrijk.

Kardinaal Guibert, aartsbisschop van Parijs is nog al erg ongesteld. Gisteren moest hij plechtig officieeren, maar hij is genoodzaakt geweest zich door zijnen hulpbisschop te doen vervangen.

In den nacht van 2 tot 3 dezer ging een kerel bij den pastoor van St-Arçon-d'Allier aanbellen en vroeg aan den priester aanstonds de laatste sakramenten aan een stervenden te willen brengen. De pastoor volgde den kerel maar keerde niet meer terug; men vond 's anderdaags zijn verminkt lijk in eene diepte aan den voet eener rots. Een onderzoek is begonnen. Het schijnt dat de kerel die het slachtoffer is gaan halen en wiens signalement in handen is der politie, eene bijzondere haat toedraagt aan al de geestelijke personen.

Uit de laatste optellingen blijkt, dat de bevolking van alle landen van Europa aangroeit. In Frankrijk was die vermeerdering van 1872 tot 1876 van 7 tot 10,000 personen. Er zijn echter verscheidene departementen waar de bevolking vermindert is, en opmerkelijk genoeg is het, dat die departementen juist al de rijkste van Frankrijk zijn.

Engeland.

Londen, 8 januari.

Volgens inlichtingente Chislehurst genomen, zou het gerucht eener poging tot ontvoeren van het stoffelijk overschot van keizer Napoleon III, van allen grond ontbloot zijn. Eene depeche uit Parijs gezonden en waarin de waakzaamheid wordt aanbevolen, schijnt hiertoe aanleiding gegeven te hebben.

Oostenrijk.

ZONDERLING VOORVAL.

Het dagblad *Pannonia* bevat het verhaal van een meer dan zonderling voorval, dat zich te Kosban heeft voorgedaan; al de leden eener familie hebben er tijdelijk de spraak verloren. Men legt het geval op de volgende wijze uit:

De familie zat in de huiskamer, waar zij het avondmaal gebruikte had, zonder te bemerken dat de kamer ten gevolge van het smooeren der petroollamp die ze verlichtte vol rook kwam. Die rook verdikte elk oogenblik, hij zoover dat hij eindelijk zoodanig begon te werken op de hersenen der personen, die zich in de kamer bevonden, dat zij zich ongesteld gevoelden en niemand meer van hen nog een woord kon uitbrengen.

Een geneesheer in alle haast groepen, deed aanstonds de vensters open zetten en de bedwelming der zieken verdween, maar de stomheid bleef hen allen bij. De geneesheer verzorgde de zieken tot 's anderdaags, maar was er dan nog niet in geluk te lijders de tong te onthouden.

Wij willen het feit door de *Pannonia* verhaald niet waarborgen; maar het is in elk geval geraadzaam nooit eene lamp te laten smooeren.

Turkije.

Men telegrafeert dat er dezer dagen, aan den ingang der golf van Patras, in de Ionische zee, eene onderzeesche uithersting heeft plaats gehad. Een schip werd verbrijzeld en verscheidene mijlen ver zijn al de visschen gedood.

Amerika.

In den Senaat werd dezer dagen een voorstel gedaan tot oprichting van een komiteit, dat voor zending zou hebben de smeekschriften en voorstellen te onderzoeken betrekkelijk het toestaan van het stemrecht aan de vrouwen. De senateurs echter zijn niet zeer ingenomen met de geroekte stemmers en hebben dus ook het voorstel verworpen, zich hierop steunende, dat dit zoogezegde recht slechts door een klein getal Eva's kinderen gevraagd wordt. In het zuiden bijzonderlijk, waar zooveel zwarte vrouwen wonen, ontmoet het voorstel eene geweldige tegenkanting.

Volgens eene ernstige statistiek, zoo zegt ten minste een dagblad, worden *elken dag*, over gansch de uitgestrektheid der republiek, gemiddeld tien bedienden van den ijzerenweg gedood en dertig gewond, zoodat in de Vereenigde-Staten despoorwegrampen jaarlijks vijftienduizend slachtoffers maken. De maatschappijen van verzekering op het leven weigeren volstrekt nog bedienden van den ijzerenweg te verzekeren en, wij vragen het, indien het bovenstaande waar is wie kan hun ongelijk geven?

Mevrouw Lincoln, de weduwe vanden vermoor-

den president van dien naam, bevindt zich, wat den geest betreft, in zeer bedroevende omstandigheden. Daarenboven schijnt het, dat zij door een ongeneselijke oogziekte sedert kort is aangeast.

Te Oskaloosa, in den staat Iowa, is donderdag eene vreeselijke ramp voorgevallen ten gevolge van onvoorzichtigheid.

Drie knapen waren zich met de pistool aan het oefenen op een blaazen dat geslagen was op de houten muren van een magazijn waarin ongeveer 300 kilos buskruit waren.

Nadat de knapen eenige schoten hadden gelost ontplofte het magazijn: de drie knapen werden gedood en de lijkjes werden op grooten afstand weggeslagen. Zij waren zoo erg verminkt dat hun stoffelijk overschot bijna niet meer kenbaar was.

Bijna elk huis in het noordelijk deel van Oskaloosa werd kapot geslagen, terwijl nagenoeg geen enkel glas in de stad heel bleef.

Politiek overzicht

Onze lezers herinneren zich onze medeging (verl. zaterdag) over de kwestie van het Vatikaan, de mogendheden en het kongres; wat waar schijnlijk opzichts een kongres beschouwd, zou volgens de *Defense* reeds eene waarheid zijn. De nota van M. von Bismarck zou reeds aan het hof van het Quirinaal overhandigd zijn. Middelerwijl dat die kwestie opgelost wordt, zou Z. H. den Paus Malta gaan bewonen. Zoals wij zegden, waren Oostenrijk, Rusland, Duitschland, Engeland en Spanje tot akkoord om een kongres te beroepen. Alleen Frankrijk zou zich niet verklaard hebben. Hoe het zij, wij moeten verdere tijdingen afwachten alvorens iets bepaalds te zeggen.

Het is zeker, zegt de *Patrie*, dat Koning Humbert en koningin Margaretha, onrechtstreeks en ieverig in 't Vatikaan doen werken om den Paus af te wenden van het gedacht Rome te verlaten. Dit vertrek zou eene zware slag zijn voor het koninkdom in Italië.

In Zwitserland gaat de vervolging tegen de kloosters voort; Freiburg heeft besloten binnen eene maand een gesticht van Maristen en een van Kapucijnen te sluiten; het verbiedt daarenboven aan de kloosterlingen op Freiburg grondgebied te verblijven. Niet heel vrijburgachtig! Als die weerloozen uitgedreven zijn, zullen de vrijheidsmoorders denken het vaderland gered te hebben.

Londen, 8 januari.

De stoomboot *Mona*, in bestemming voor Terneuzen, is gisteren avond in de Theems verbrand. De *Mona* moest vandaag met eene volle lading naar Terneuzen vertrekken.

De verklaring van kiezer Wilhelm, tegengeteekend door M. von Bismarck, en zaterdag avond in de *Rechts- und Staats-Anzeiger* verscheenen, heeft eene groote opschudding in Duitschland veroorzaakt. De kiezer zegt in dit stuk, dat hij het is die het land regeert en niet de ministers. Dit is duidelijk genoeg gezegd, dat hij in de politiek volkomen eens is met prins von Bismarck.

Die verklaring is gericht tegen de duitse liberale partij. Deze had gedacht dat zij den kanselier kon aanvallen en afbreken, zonder inbreuk te maken op de voorrechten der kroon. M. von Bismarck wil den weerstand der liberalen breken. « Valt gij mij aan, zegt hij hun, dan valt men den kiezer aan. »

De redevoering van den Duitschen kiezer — 't is zoo dat men de verklaring heet, die wij gister medegedeeld hebben — is zeer slecht door de liberale drukpers opgenomen. Zij is immers eene terugkeer tot de beginselen van overheid en gezag, beginselen die door het liberalisme overal en voortdurend ondermijnd worden.

Men verzekert dat veel staatsbedienden hun ontslag zullen geven, liever dan in geweten de bestuurwijze van den Keizer te moeten aankleven.

De zitting van den Duitschen Rijksdag is her-nomen. De heer Herzlich heeft het gouvernement ondervraagd nopens zijne inzichten betreffende het regelen van den arbeid in de fabrieken en het doen verbieden van het slavelijk werk, dat door vrouwen en kinderen, tot hun groot nadeel ver-richt wordt.

Prins von Bismarck heeft verzocht het antwoord op die vraag te mogen uitstellen tot later; hij brengt eene geheele serie wetsontwerpen in gereedheid over die kwestie, die zullen nedergelegd worden tegelijker tijd met een ontwerp van belasting op den tabak. Wat dit laatste betreft, het is nog heel onzeker of er eene meerderheid zal gevonden worden om het goed te keuren.

Men spreekt in Spanje van eene ministerieele krisis die zou op handen zijn. De Koning heeft de belangen van Vlaud in handen van de liberale